GAZETA KRAKOWSKA

Nro 6.

Z KRAKOWA DNIA 21 STYCZNIA 1821 ROKU W NIEDZIELĘ

— Z Krakowa. —

Na pietnastym Posiedzeniu Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey dnia 21 Grudnia 1820 r. JW. Reprezentant Siemoński w zabranym głosie oddaiąc zalety waleczności zmarłego Jenerała Dąbrowskiego uczynił wniosek, ażeby dla uswietnienia pamiątki tego Bohatera w imieniu i na koszt Reprezentacyi Rzeczypospolitey Krakowskiey w Kościele Katedralnym Krakowskim wmurowany został Marmurowy Kamień z tym napisem: *Reprezentacyia Narodu Ziomkowi swemu Bohaterowi Dąbrowskiemu.* Izba Prawodawcza w zgromadzonych Członkach w niemylnym przekonaniu dzieląc uczucia należne sławie i waleczności zmarłego Jenerała Dąbrowskiego przychyliła się iednomyślnie do Wniosku JW. Reprezentanta Siemońskiego i postanowiła uczynić odezwę do Rządzącego Senatu o połączenie się z Reprezentacyią Kraiową dla tym skutecznieyszego uwieńczenia pamiątki Bohatera stanowiącego sławę Narodową.

JW. Reprezentant Librowski z powodu odmówionego przez Senat Rządzący przesłania Akt Sprawy pokrzywdzoney Młodzieży Szkolney wyraził: iż przez to zachodzi trudność powzięcia obiaśnień, i mniemał, iż ieżeli powaga Rządu niedozwoliła Senatowi zadosyć uczynić woli Izby Prawodawczey, to doradzić było powinno zaufanie i otwartość stałe pomiędzy Rządem działającym w duchu Konstytucyi a Narodem pragnącym kroki Jego szanować zachowanem bydź winne. Odnosząc daley JW. Mowca głos swóy do wolności druku mówił o obrazie Art: 24 Konstytucyi przez istnienie dotąd w Kraiu Cenzury, gdy zaś powołany Artykuł Konstytucyi zastrzega zaprowadzenie wolności druku do ogłoszenia nowey Księgi praw Kryminalnych, przewiduiąc JW. Mowca przeszkody w nierychłym zaprowadzeniu Kodexu Kryminalnego, którego redakcyą trudni się Komitet Prawodawczy, radził, aby w materyi wolności druku iako wymagaiącey pośpiechu wezwać Rządzący Senat aby nieczekaiąc na ogłoszenie Księgi praw Kryminalnych wydał tymczasową obostrzaiącą Ustawę nadużycia wolności druku. Izba Prawodawcza postanowiła przesłać Rządzącemu Senatowi Głos JW. Reprezentanta Librowskiego dla zakommunikowania Komitetowi Prawodawczemu, aby ten iako w materyi pilniey-

szego rozważenia wymagaiącey przyśpieszył urządzenie wolności druku.

JW. Reprezentant Mąkolski iako Członek Komitetu Prawodawczego z powodu zażądanego przez Zgromadzenie Reprezentantów obiaśnienia o postępie działań Komitetu Prawodawczego czytał Rapport czynności wyrażaiąc w tym, że po nastąpionym Wyborze Osób Komitet Prawodawczy składaiących zaiął się zaraz dziełem do którego powołanym został, maiąc podług Art: 12 Konstytucyi wolny wybór tak co do treści rzeczy iako i formy to iest iak miał propozycye do prawa na Seym Prawodawczy wprowadzać; w planie przez siebie ułożonym postępuiąc, tak w prawie Cywilnym iako i Kryminalnym niemały iuż uczynił był postęp, gdyż w pierwszym blisko trzecia część Kodexu ułożona, w drugim sankcya w ogólności i procedura zrobiona została, w takim rzeczy stanie nadeszło oświadczenie Kommissyi Organizacyiney zmieniaiące cały sposób postępowania i tamuiące rozpoczęte dzieło, w skutku którey pod powagą Kommissyi Organizacyiney ułożone zostały kwestyami zasady nowego prawa; przez które Kommissyi Organizacyiney urzędzenie zdziałana została blisko roczna przerwa w pracach Komitetu prawodawczego, po zadecydowaniu kwestyi i przez te zburzenie rozpoczętego dzieła, Komitet prawodawczy przystąpił do rozpoczęcia tegóż na nowo, znayduiąc wiele trudności, a mianowicie w procedurze Kryminalney w którey przez nowe co do Instytucyi przysięgłych zaprowadzone zasady, poprzednie swe prace zupełnie zniweczonemi znalazł; w materyi zaś cywilney dla różnogatunkowych praw doznał niemało trudności; gdy przeto w rozpoczętym na nowo dziele postępował Komitet Prawodawczy, wyraził JW. Mowca, w szczególe ukończone materye będące blisko końca co do Kodexu Cywilnego, a w materyi Kryminalney ułożona została Sankcya cała i prawa tegóż; przekonywaiąc się zaś Komitet prawodawczy iż niektóre części nowego prawodawctwa spiesznieyszego wymagaią wprowadzenia na Seym Prawodawczy w celu aby prędzey obowiązuiącemi się stały, umyślił temi odrębnie zaiąć się iako oddzielnie od reszty praw obowięzywać mogących, to iest: o hipotekach, Kontraktach Małżeńskich, obięciu Spadków, i spodziewa się Komitet że do zadecydowania tych materyi zalimitowany Seym Prawodawczy w pierwszych Miesiącach roku następuiącego zwołanym zostanie. Kończąc Rapport zaręczył JW. Mowca Jmieniem Członków Komitetu Prawodawczego, iż mimo zatrudnień iakie ma każdy z Członków Komitetu z powodu swych obowiązków, będzie staraniem Komitetu, aby pożądane dzieło iak nayprędzey ukończone zostało.

JW. Reprezentant Siemoński odczytał wyrachowanie proiektowanego przez siebie Podatku od Pensyi z Skarbu publicznego pobieranych, w którym wyrachowaniu zachowuiąc progressyą arytmetyczną od 1000 minimum 1/100 wyraził JW. Mowca, iż Urzędnicy pobieraiący pensyie aż do 5000 złp. są oszczędzeni, a pobieraiący większe lub kilka razem ucisnionemi nie są kiedy się im pensyia nie-mnieysze, ani powiększa, ani odbiera, rzekł nadto że przez ten sposób nie tylko pensyie zapewnione zostaną, ale nawet zniknąć musi ta zwada iakoby część tak znaczna Narodu pobieraiąca pensye nieprzykładała się do podatków równie z

drugiemi i że Art: 10 Konstytucyi zaręczający Narodowi stanowienie Budżetu, równie jak Reskrypt Nayiaśnieyszych Protektorów tę attrybucyą Władzy Prawodawczey stosownie do Konstytucyi zatwierdzający, koniecznie na stronę przesiłoczyć chciał; umieścił nakoniec JW. Mowca w głosie swym szczegółowe wyrachowanie podatku i ogółem od pensyi złp. 770,900 z Skarbu pobieranych podał podatek do złp. 38 273. Wniosek ten do Senatu odesłany został.

Poczem Prezydujący w Kommissyi Prawodawczey Reprezentant Chwalibogowski odczytał Proiekt do Prawa nadaiącego moc exekucyi i hippoteki wszelkim kontraktom na wieczystą dzierżawę, tudzież układom tyczącym się przemiany dziesięciny wytyczney na osep w dobrach Narodowych i Duchownych przez Kommissyą Włościańską zdziałanym, po odczytaniu opinii Kommissyi Prawodawczey która w uwadze iż przepisy Kodexu Cywilnego dotąd obowięzuiące umowy tylko urzędownie przed Notaryuszami zawierane za zdolne do przyięcia hipoteki deklaruią, tudzież iż przepisy Kodexu postępowania takie tylko Akta do exekucyi upoważniaią ktoreby w przepisaną ustawami Intytulacyą i Klauzulę Exekucyiną opatrzonemi były, chcąc więc zapewnie moc exekucyiną niektórym Aktom wieczystem z postanowień byłey Kommissyi Organizacyiney wpływaiącym, i postawić ie w stanie tym, iżby do Akt hipotecznych przyimowanemi bydz mogły, Kommissyia Prawodawcza wyraziła potrzebę przyięcia proiektu.

JW. Reprezentant Jankowski Członek Kommissyi Prawodawczey popieraiąc proiekt przedstawił co do Art: 1 proiektu, iż gdy z względu na przepisy obowięzuiącego prawa Aktom wzmiankowanym niesłuży moc hypoteki i exekucyi dla uzyskania tych tytułów zachodzi potrzeba nadania przez szczególną ustawę, co do Art: 3 zabraniaiącego posiadanych tytułem wieczystey dzierżawy realności długami obciążać wyraził JW. Mówca, iż lubo proiektowane ścieśnienie prawa dzierżawców nie zgadza się ani z zasadami prawa Galicyiskiego, Pruskiego, Kanonicznego i Feudalnego, iednak gdy w § 9 Kontraktów wspomnionych same strony na to zezwoliły znaydował zasadę proiektu za usprawiedliwioną.

JW. Reprezentant Kozłowski będąc przeciw proiektowi co do Art: 1 czytał traktat z którego Kommissyia Włościańska działa, i dowodził, że wszelkie kontrakty przez Kommissyą Włościańską wydawane winny bydź przez Delegowanego Członka, w tym porządku iak Senat Rządzący zachowuie, przed Notaryuszami publicznemi zeznawane, co zaś do Art: 3 proiektu zabraniaiącego wieczystym dzierżawcom obciążania realności długami, odwołał się do exystuiącego prawa które na użytkach hypoteki dozwala, i dowodził że z względu na melioracyią Gospodarstwa prawo dzierżawców w zapożyczeniu się na ten cel nie może bydź ścieśnione.

JW. Reprezentant Nowicki oświadczaiąc się przeciw proiektowi uważał ten za niesprawiedliwy iako uprawniaiący kontrakty przez Kommissyią Włościańską wydane, będące Aktem iednostronnym, w ktorym tylko o skarbie pamiętano a prawom dzierżawców ubliżono, wywodząc JW. Mowca w szczególe obciążaiące warunki kontraktu, znaydował wkupne za-

dostateczną rękoymią skarbu i dodał nadto że wiele dzierżawców niema sobie w danych kontraktów, i pomimo tego dzierżawy przez kilka rąk przeszły.

JW. Delegowany Senator ucieński zawiadomił Izbę Prawodawczą, iż kommissyia Włościańska z ukończeniem Urządzenia dóbr wyda wszystkie kontrakty i te co do urządzonych dzierżaw wydała.

JW. Repr: Makolski będąc za dozwoleniem zaciągania przez dzierżawców długów na realności wieczyście posiadane, uważał w tem co do Wierzycieli prawo warunkowe (jus pignoris conditionatum) dzierżawcom iednak w przypadku nieszczęścia lub potrzeby melioracyi gruntów przez pożyczkę nadany sposób ratowania się.

JW. Reprezentant Słotwiński utrzymując, że proiekt iest przeciwny przepisom obowięzuiącego Kodexu Cywilnego przychody za zdatne do przyięcia hypoteki uznaiącego; Art: 23 konstytucyi przez konfiskatę maiątku dzierżawcy; i Art: 3 konstytucyi przez naruszenie równości w udziale praw obywatelom kraiu zaręczoney, oświadczył się przeciw proiektowi uważaiąc przytem w proiekcie odiętą sposobność dzierżawcy w ratowaniu się w czym gospodarstwo kraiowe traci i Rząd z krzywdą dzierżawcy bogaciłby się.

JW. Reprezentant Łącki przymawiaiąc się do wprowadzonego proiektu był przeciwko temu iako ścieśniaiącemu prawa dzierżawcow wieczystych i wykazywał że warunek kontraktu przez JW. Reprezentanta Jankowskiego na poparcie proiektu powołany, niestosuie się do wszystkich dzierżawców i niemoże stanowić dla nich prawa iako nie obięty warunkami licytacyi.

JW. Marszałek tłómacząc proiekt wyraził, iż Senat Rządzący czynił odezwy do Kommissyi Włościańskiey aby w wydawaniu kontraktów dzierżawcom wieczystym raczyła się zastósować do exystuiących w kraiu form prawem wskazanych, lecz ta odwołała się w tym do swych instrukcyi, radził przeto przyięcie proiektu iako dążącego do uporządkowania praw dzierżawcom wieczystym służących, którym co do niedogodności warunków służy droga prawa i przez proiekt ścieśnioną niezostaie; gdy zaś niebyło iednomyślności przystąpiono do sekretnego kreskowania i gdy za proiektem było głosów 17 przeciwko 20 proiekt został odrzucony.

JW. Reprezentant Kryspin Hr. Żeliński zabrawszy głos iako znaydował przedmiot uległy władzy Rządzącego Senatu, powodowany iednak własnym przekonaniem, iako też powszechnym życzeniom Obywateli utwierdzonym przez oświadczenia wielu Członków Reprezentacyi uczynił wniosek przedstawienia Rządzącemu Senatowi, ażeby W. Woyciech Mączeński Kapitan Milicyi kraiowey otrzymał dowodztwo Milicyi w mieysce zmarłego Pułkownika ś. p. Gordona, wyrażaiąc wiadome zasługi tego Officyara w zawodzie woyskowym tak za czasów Naczelnictwa Kościuszki iak następnie w Gwardyi Krakowskiey przy konsystencyi w Zamościu i nad Bugiem, w których usprawiedliwił, że będąc dobrym Obywatelem Kupcem zdołał zadosyć uczynić obowiązkom iako Zołnierz w obronie kraiu. Izba Prawodawcza przychylaiąc się do wniosku JW. Reprezentanta Kryspina Hr. Żelińskiego postanowiła iednomyślnie oświadczyć Rządzącemu Senatowi życzenie w udziale nominacyi na Komendanta Milicyi kraiowey W. Woyciechowi Mą-

czeńskiemu.

(Dalszy ciąg w następnym Numerze.)

Leon Chwalibogowski,
Sekretarz Seymowy.

Z Warszawy d. 12 Stycznia.

J. C. K. Mość Pan nasz Miłościwy Dekretem swoim z dnia 14/26 Grudnia 1820 r. w Opawie wydanym, nayłaskawiey zaszczycić raczył orderem S. Stanisława następujące osoby:

Klassa pierwsza.

JW. Ludwik Hrabia Plater Radca Stanu, Dyrektor Jeneralny w Kommissyi Przychodów i Skarbu.

— Floryan Kobyliński, Prezes Kommissyi Województwa Płockiego.

Klassa druga.

JW. Kazimierz Wichliński Radca Stanu, Dyrektor Jeneralny w Kommissyi Przychodów i Skarbu.

— Michał Woźnicki Radca Stanu Nadzwyczayny, Członek Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości.

— Ignacy Plichta, Sędzia Naywyższey Instancyi.

W. Walenty Osławski, Prezes Trybunału Cyw: I. Instancyi Województwa Sandomirskiego.

— Antoni Rembowski, Prezes Trybunału Cywilnego I. Inst: Województwa Kaliskiego.

— Ignacy Lubowiecki, Prezes Kommissyi Woiew: Augustowskiego.

Klassa trzecia.

JW. Wincenty Jlnicki, Radca Stanu Nadzwyczayny, Członek Kommissyi Spr.

W. Józef Morawski, Radca Izby Obrachunkowey.

— Jan Swieżawski, Radca Izby Obrachunkowey.

W. Jan Borakowski, Radca Prok: Jener:.

— Antoni Bubrowski, ditto ditto.

— JXiądz Ignacy Przybylski, Rektor Szkoły Woiewódzkiey Kaliskiey.

— Jan Chyliczkowski Vice-Referendarz, Dyrektor Jeneralny Kancellaryi Rady Stanu.

— Wincenty Kowalski, Kommissarz Wydziału Administr: w Kommissyi Woiewód: Kaliskiego.

— Stanisław Miłasiewicz, Kommissarz Wydziału Administracyinego w Kom: Woiew: Augustowskiego.

— Karol Brodowski, Sekretarz Jeneralny Rady Stanu.

— Alexander Gröffe, Budowniczy Jeneralny w Kommissyi Spraw Wewnętr: i Policyi.

— Frederyk Koeppen, Inspektor Jeneralny robot wodnych w Kom: Spraw Wewn: i Policyi.

— Woyciech de Lange, ditto ditto.

— Ignacy Locci, Kommissarz Delegowany do Obwodu Kaliskiego.

— Franciszek Danielski, Pocztmistrz Pocztamtu nadwornego w Warszawie.

Klassa czwarta.

W. JXiądz Jakob Falkowski, Rektor Instytutu głuchoniemych w Warszawie

— Alexander Boznański, Vice-Referendarz.

— Cypryian Nieniewski, Kommissarz Wydziału Skarbowego w Kommissyi Woiew: Augustowskiego.

— Piotr Mikulicz, Sędzia Pokoiu Powiatu Maryampolskiego.

— Xawery Kiedrzyński, Mecenas przy Sądzie Naywyższey Instancyi.

— Andrzej Krynicki, Naczelnik Wydziału Kass i rachunkowości w Kom-

missyi Przychodów i Skarbu.

W. Andrey Taczanowski, Kontroler jeneralny wypłat w Kommissyi Woie: Kaliskiego.

— Pankracy Jaroszewski, Kontroler Poborów w Kommissyi Województwa Płockiego.

— Jan Mostowski, Kommissarz Wydziału Administ: w Kommissyi Woie: Płockiego.

— Karol Gronau, Probierz drugi i Intendent Machin w Mennicy Królestwa Polskiego.

— Dominik Kaczyński, Kommissarz Delegowany do Obwodu Olkuskiego.

— Szymon Bobrowski, Kommissarz Delegowany do Obwodu Piotrkowskiego.

— Józef Bronikowski, Kommissarz Delegowany do Obwodu Kounskiego.

— Jakob Trzciński, Kommissarz Delegowany do Obwodu Lipnowskiego.

— Michał Czyż, Kommissarz Delegowany do Obwodu Augustowskiego.

— Maciey Wierzeyski, Sekretarz Archiwista Rady Stanu.

— Jan Zieliński, Sekretarz Kommissyi Instrukcyyney w Radzie Stanu.

— Andrzey Plichta, Sekretarz w Kancellaryi Rady Stanu

— Ignacy Woyciechowski, obrońca w Prokuratoryi jeneralney.

— Frederyk Lessel, Budowniczy Miasta Stołecznego Warszawy.

Z Paryża d. 2 Stycznia.

W dniu nowego roku wielka deputacyia od izby Deputowanych wprowadzoną została do sali tronowey przed J. K. Mość, i Prezes izby Ravez odczytał od niey adres, który między innemi zawierał: "Od dnia dzisieyszego zbieramy owoce mądrości i wytrwałości W. K. M. Umiałeś, N. Panie, zapewnić sobie przychylność ludu Twego, i zapowiedziane nam zmnieyszenie podatków, iest naturalnym i coraz bardziey rozszerzaiącym się skutkiem ulepszeń dochodów kraiowych, przepisaney przez Ciebie oszczędności i utwierdzenia kredytu publicznego. A tak ulga wypłynęła z łona porządku i podaie W. K. Mci nowe sposoby do zapewnienia onego.,, — Król odpowiedział między innemi na ten adres: "Zaręczaiąc, iż będziecie mnie wspierać, daliście mi i W Panowie zakład zgody, która między mną i izbami zachodzić powinna, i która zapewni szczęście mojego ludu, to iedyne dobro, którego pragnę i które serce moie prawdziwą radością napełnić może.,,

Skład teraźnieyszey izby Deputowanych iest następuiący: Roialistów czyli prawa strona wynosi 217; liberalistów czyli lewa strona 125; Ministrowskich czyli środek 88; ogółem 430 Deputowanych.

Xże Broglio, Biskup Gandawy, wydał teraz usprawiedliwienie swoie przeciw prześladowaniom, których od 3 lat był celem. Papież pochwalił iego postępowanie.

W Vauvillau przy Cherburgu żyie rolnik, który ma 142 lat i ciągle iest zdrowy.

Usługacz w tuteyszey kawiarni Flora użył uzbieranych przez swoią oszczędność 500 Fr. na zdięcie niewidomey swey matce, która miała ieszcze do życia 4 córki, katarakty. Długo opierała się matka tey ofiarze, ale nakoniec zezwoliła na prośbę syna i operacyia szczęśliwie poszła. Nazwisko tego szlachetnego syna iest Vidron. Zaledwo dziennik Konstytucyonista ogłosił ten postępek wdzięcznego syna, gdy ze wszystkich stron wpływały pieniężne dary, które przeszło w dwoy

osob przewyższyły uczynioną ofiarę. Oprócz tego pełno ludzi zbiegało się do kawiarni Flora dla widzenia tego dobrego syna. (*)

Arcybiskup Walencyi osiadł w Perpignanie.

Z Londynu d. 26 Grudnia.

N. Król przybył w Święto Bożego Narodzenia do Brighton; w wieczór z powodu iego przybycia było miasto oświecone.

Wyszły z Ministeryum P. Caning nie ma ieszcze następcy, iakkolwiek wieść różne na iego mieysce osoby przeznacza.

Ministrowie nie pomylili się w swey rachubie, że dwóch miesięczne odroczenie parlamentu zmnieyszy wzbudzony przez Królową zapał, gdyż ten w docznie co dziennie się pomnieysza. -- Królowa ponowiła kontrakt naymu na dom Brandenburg, przez co upada także pogłoska, iż Angliią opuści.

Morning Chronicle twierdzi, iż zachodzą międzv Angliią i Francyią układy o traktat handlowy na zasadzie wzaiemney celney opłaty, na mocy którey wiele artykułów od 75 do 15 od sta zniżonemi zostaną.

Kapitanowi Pary i iego towarzyszom wyprawy do bieguna północnego przyznała admiralicyia wyznaczoną przez parlament 5000 Fs. nagrodę.

— Dnia 29. —

Jedna z Ministerskich gazet zawiera następuiący artykuł: " Do bezbożnych usiłowań, które dotąd czyniono dla uwiedzenia publiczności, należy także bezwstydne twierdzenie, iż myślą ieszcze o zgubie Królowey. Zapewnić możemy z upoważnienia wyższey władzy, iż nigdy o tem nie myślano, a tem mniey teraz. Ze ią chciano ohydzić, na to się zgadzamy. Lecz czyliż zeznania własnych iey świadków i wyszukana obrona w gazecie Times nie dały do tego powodu? Jakkolwiek iednak bądź Rząd tak dalekim iest od zgubienia iey, że iey się nawet włos na głowie nie zakrzywi. Niechay zniesie iak może ciężar przeciw niey świadectw; niechay mieszka daley w pałacu Brandenburg otoczona znowu Dworem Włoskim; niechay nawet, dla pomnożenia go, sprowadzi Wielkiego swoiego Szambelana Bergami, którego wizerunek obok wizerunku Królowey zdobi sklepy sprzedaiących tu obrazy: Rząd nie będzie się więcey do tego mięszał, ani czasu trawił na popieranie sprawy przeciw sierotom zmarłego iey brata, dla wyiaśnienia taiemnicy, która względem pamiętnego zapisu zachodzi. Rząd nie będzie się także sprzeciwiał wyznaczeniu iey słusznego dochodu, iako rozłączoney z Królem Małżonce; ale więcey nie mogą się nawet reformatorowie spodziewać. "

Jedno z oppozycyynych pism głosi, że Lord Harrowby złożył urząd prezesa rady Ministrów.

Ministrowska gazeta Goniec zawiera o podróży Króla Neapolitańskiego do Laybach co następuie: " Jakie bezpośrednie lub dalsze nastąpią skutki z tego środka z pewnością powiedzieć niemożna, ponieważ niewiadome są do niego powody. Obecność Króla Neapolitańskiego w Laybach żądaną być mogła na dowód, iż nie znay-

(*) Augsburg posiada młodego aktora z Wirtembergu, który od kilku lat odkładał połowę mierney swey płacy na zakupienie domu z gruntem dla ubogiey swey matki.

duie się w stanie przymusu buntowniczych swoich poddanych, lub też uznano ią zapotrzebną dla oddalenia go od dozoru; ażeby nadać moc czynom, których zażądać może. Jeżeli z drugiey strony przypuściemy, iż koniecznie potrzebnem iest wykonywanie władzy Królewskiey, tedy przez uroczyste złożenie iey w ręce syna Następcy tronu, każdy akt którykolwiek uczyni, stanie się żadnym i bezskutecznym.,,

Przez konstytucyyny Rząd Hiszpański w południowey Ameryce wypuszczonemi na wolność zostali zabrani pod Portobello Anglicy, po większey części officerowie. Lecz z 340 pozostało ich tylko 113 przy życiu; 14 z stało rozstrzylanych, a reszta z zgryzoty i głodu wymarła.

Podług listu z Lima pod d. 10 Września Lord Cochrane wysadził na ląd pod Pisco w Peru Jenerała San Martin z 4500 żołnierzami i 20,000 broni, ponieważ spodziewa się znaleść w tym kraiu wiele stronników. San Martin nie oszczędza odezw dla przeciągnienia na stronę Rzpltey nie tylko mieszkańców, ale i woyska. Wice król ma iednak mieć pod stolicą 8400 dobrze ćwiczonego woyska.

Prezydent Boyer na Hayti wziął pod osobistą swoią opiekę żonę i dzieci Chrystofa, lecz tak zwany Następca tronu, chociaż prosił, aby zostawiono go przy życiu, został rozsiekany. Razem z nim zabitemi zostali Xże Joachim i Baron Battie; ostatni prosił także o udarowanie życiem, ale Xże Joachim biiąc się z republikanami oświadczył, iż póty bić się za swoiego Króla nie przestanie, póki tylko tchu mu stanie. — Miasto Cap-Henry otrzymało teraz nazwisko Cap-Hayti i panuie w niem naywiększa spokoyność. Boyer potwierdził iego gubernatorem Xcia Marmalade, który posiada wielką przychylność mieszkańców.

Z Bruxelli d. 30 Grudnia

Wczoray rano około godziny 6 wybuchnął okropny pożar w skrzydle tuteyszego pałacu niegdy rady Brabanckiey, które Królewic Następca tronu zamieszkiwał. Przywołana pomoc była bezskuteczną z braku wody, która wszędzie zamarzła. Do nieszczęsney tey okoliczności przymięszał się ieszcze wiatr, który niósł płomienie do zaiętey przez Stany jeneralne części pałacu. Około godziny 8 latały iuż po powietrzu palące się arkusz papierów. O 9tey ogarnęły płomienie sale posiedzeń. O wpół do 12 zapadła się powała drugiey izby Stanów jeneralnych. W południe zaiął się gmach byłey izby rachunkowey, w którym złożone były archiwa, lecz te w części uratowano. O teyże godzinie wyrzucono w nieładzie na ogród wszystkie papiery tyczące się hypotek prywatnych maiątków, i rozdzierano ten gmach dla wstrzymania ognia. Królewicowa Następczyna tronu ratowała się ucieczką z trzema swoiemi synami do Ministra spraw zagranicznych Nagel. Naykosztownieysze sprzęty Królewica, które w początkach do ogrodu wyrzucono, przeniesione potem zostały do pałacu Królewskiego. Kleynoty Królewicowey uratował Hr. Waldeghen. Król i Królewicowie znaydowali się obecnemi i zachęcali do gaszenia; ale dwie godziny były dostatecznemi do zniszczenia i obrócenia w pyrzynę pałacu, arcydzieła budownictwa i rzeźbiarstwa, bo pozostałe mury tak są spalonemi, iż trudno, aby się ostać mogły. Król bawił wczoray od godziny 6. z rana do 4tey po południu przy pożarze, a dziś udał się znowu z Ministrem skarbu na pogorzelisko. Oprócz uszkodzonych podczas gaszenia, nikt iednak życia przy tem pożarze nie utracił, którego wszczęcia dotąd nie docieczono

DODATEK DO Nro 6. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 21 STYCZNIA 1821 ROKU W NIEDZIELĘ

— *Z Krakowa.* —

Towarzystwo Dobroczynności daie na korzyść Ubogich w Sali W. Kootza dnia 6 Lutego Bal maskowy. Szanowna Publiczności! pomnożona liczba Ubogich w Domu Opieki istotną iest pobudką Dobroczynności Twoiey.

Z Wiednia d. 12 Stycznia.

Nayiaśnieysi Cesarstwo nasi przybyli do Laybach d. 6 b. m. o godzinie 3 z południa w naylepszem zdrowiu i wysiedli do gmachu gubernialnego. — Nayiaśnieyszy Cesarz Alexander przybył tamże dnia 7 o godzinie 3 z południa i wysiadł do Biskupiego pałacu. Oba Monarchowie nie przyięli żadnych uroczystości na swoie przyięcie: dla tego nawet i woyska nie wystąpiły. — N. Król obu Sycyliy, który miał tam d. 6 stanąć, ale będąc przez upadły śnieg w Appeninach wstrzymany, dopiero d. 8 w południe przybył, przeciw któremu Monarcha nasz do Oberlaybach wyiechał.

J. Cesarzewicowska Mość Arcyxiężna Klementyna, Małżonka Królewica Jmć, Neapolitańskiego Xcia Salerno, która dla słabości nie mogła razem z NN. Cesarstwem do Laybach poiechać, lecz przyszedłszy do zdrowia, udała się tam w zeszłą sobotę. — Tamże udali się Kr. Francuzki Ambassador, Margr. Caraman, Kr. Pruski Kanclerz stanu Xże Hardenberg i Kr. Pruski Minister stanu i spraw zagranicznych Hr. Bernsdorf. Naszego zaś Monarchy Minister stanu, konferencyyny i spraw zagranicznych Xże Metternich przy był d. 4 b. m. — Słychać, iż ziadą się tam także Ministrowie wszystkich Dworów Włoskich.

Z Włoch d. 29 Grudnia.

Od 1go do 13 b. m. trudnił się Neapolitański parlament zmianami konstytucyi Hiszpańskiey, które w dniu ostatnim Królowi podał. — D. 13 gdy deputacyia zaniosła Królowi uchwałę parlamentu, rzekł iey Mowca Borelli między innemi: "Parlament nie może bez dotkliwey boleści patrzeć na oddalenie się W. K. Mci od ukochanego Jego ludu. Wszystko chciałby był uczynić dla nie pozbawienia się chociaż na chwilę wysokiey W. K. Mci obecności; tak iest wszystko, wyiąwszy narażenie się W. K. Mci i zaszkodzenia dobru publicznemu. Jedna tylko myśl łagodzi iego boleść: że W. K. M. iedzież w celu utrzymania konstytucyi Hiszpańskiey, własney i ludów swoich niepodległości,

wspólnego dobra i wspólnie wykonaney przysięgi. Oby Niebo pobłogosławiło zamiarom W. K. M. i publicznym życzeniom! Któż na ówczas, N. Panie, nad Ciebie uzyska większą chwałę? któż będzie szczęśliwszy? Otoczą Cię błogosławieństwa, łzy radosne i ubostwiany będziesz od wszystkich. Tyle będziesz tronów, ile serc liczył. Reszta Twego życia, oby iak nay dłuższe było! wystawi zadziwionemu rodzaiowi ludzkiemu wielki widok. Niechay żadna boiaźń, żadna trwoga nie zatruwa naszych nadziei. Głębkie i bez granic iest nasze zaufanie, które w wielkości duszy i stałości W. K. Mci pokładamy. Oby na W. K. M. i na cały Jego lud Bóg zwrócił oko swoie, który wspiera wierność, wiarę, dobre dzieła i w ręku swoich trzyma losy Królow i narodów! — Król odpowiedział: "Jadę na Kongres dla dopełnienia tego, co zaprzysiągłem. Zostawiam tu z ukontentowaniem nayukochańszego syna moiego Rejentem. Ufam w Bogu, iż udzieli mi sił, iakich zamysł móy nieodbicie potrzebuie.,, Słowa te wyrzeczone z uczuciem przez Monarchę, sprawiły w Deputowanych naywiększy zapał, którzy iednogłośnie wykrzyknęli: Niech żyie Król!

D. 18 Grudnia Xże Reient Neapolitański udał się do parlamentu, w towarzystwie swey małżonki, synów i brata swoiego Xcia Salerno, dla wykonania przysięgi. Usiadł przy tronie, a brat iego po lewey stronie. Po wykonaney przysiędze rzekł do niego Prezes: "W. Królewicowskiey Mci przywiązanie do dobra ludu było zawsze widoczne, a teraz widziemy go przez uroczystą przysięgę zatwierdzone i pod opiekę Boga sprawiedliwości oddane. Parlament, Królewicu, życzy sobie szczęścia iż powierzył Ci na czas reiencyią państwa. Wie, iż polecił ią temu, który konstytucyią kocha, będ ie ią umiał utrzymać, i który iedynie potrafi zmnieszyć boleść z powodu nieobecności N. Oyca swojego. Pod przewodnictwem Twoim, Kólewicu zobaczemy rozwiiaiące się coraz bardziey męztwo i siłę narodu. Staniemy się coraz godnieyszemi szacunku ludzi, a strasznieyszemi tem, którzyby nas zaczepić ochotę mieli; okażemy światu, że nasza wolność iest tarczą tronu i ogniskiem ludu, którey zawsze porządek towarzyszy; że z poświęceniem się odpowie przyiaźni, ale ucisk gwałtem odepchnie; że nakoniec niepodległy naród do wszystkiego iest zdolnym, który na czele swoim posiada wspaniałego Xcia. — Xże Reient odpowiedział: „Dzielę ia także z wami smutek z powodu odiazdu N. Oyca moiego; ale bardziey mnie ieszcze obchodzi szlachetny cel, dla którego przedsięwziął podróż do Laybach: to iest obrona nayukochańszego iego narodu, i natężenie wszystkich sił iego dla odwrócenia od nas klęsk woyny. W nowym tytule i przywiązaniemi do niego prawami, który mi nadaliście, znayduię potężnego bodźca do natężenia wszystkich sił moich i nie lękania się żadney pracy, dla bycia czuynym stróżem teraźnieyszey naszey konstytucyi, tey tarczy naszey chwały i szczęścia narodu. Postępuymy na wyścigi naprzód na drodze chwały i oyczystego dobra; wy wszelką mocą, którą konstytucyia ciału prawodawczemu nadaie; a ia z wszelką dzielnością i wolnością, których władzy wykonawczey udziela. Postępuymy tak, ażeby poważny głos Króla i Oyca naszego, który do Kongressu NN. Monarchów za sprawą oyczyzny wznosi, wspierała dzielnie szlachetna, stała i pra-

wa postawa nasza. Działania wasze maią bydź wolne, ale rozważne: zgłębiaycie potrzeby kraiu i wyszukaycie potrzebne sposoby na wystawienie woyska, ażebyśmy przybrali postać, któraby uzyskała nam ustanowanie i zapewniła naszą niepodległość. Zwierzchności nasze niechay postępuią słusznie i czynnie w wydzielaniu sprawiedliwości, bo bez niey nie może mieć mieysca żadna społeczność i szczęście ludu. Niechay wszyscy przykładaią się razem do dobra publicznego, ażebyśmy skutecznie odeprzyć mogli napad nieprzyiacielski i ugruntować naszą szczęśliwość.,,— Xże Rejent wydał potem odezwę do narodu, w którey zachęca do iedności i obrony wspólnie zaprzysiężoney konstytucyi.

Parlament ukończył d. 19 ustawę znoszącą w Sycylii wszystkie prawa lenne, i dał przez to dowód tey wyspie, iak użyteczne iest połączenie iey z resztą państwa. — D. 21 trudnił się znowu wnioskiem oskarżenia byłych Ministrów Campochiaro i Zurlo, którzy ułożyli poselstwo Królewskie z d. 7 Grudnia. Nakoniec uchwalił, iż d. 26 słuchana zostanie ich obrona.

Jenerał Pepe żali się w rozkazie dziennym na opieszałość niektórych urzędników po prowincyiach Neapolitańskich w tworzeniu milicyy. — W stolicy i całem państwie Neapolitańskim panuie zupełna spokoyność. — Nowy Minister spraw zagranicznych Xże de Galo poiechał d. 19 Grudnia z swoim Sekretarzem Bianchi za Królem do Laybach.

Mówią o posunięciu się korpusu woyska do Pawii, dla zrobienia mieysca postępuiącem z kraiów Austryiackich woyskom do prowincyy Weneckich. Nietylko żadna część woyska Austryiackiego nie przeszła ieszcze za Po, ale nie czynione nawet są do tego przygotowania. Słychać także, iż Cesarze Austryiacki i Rossyyski ziadą z Laybach do Treviso, dla znaydowania się na wielkim popisie woyska. — Zapewniaią, iż Dwór Papiezki dokłada wszystkich starań dla odwrócenia woyny i zagodzenia rzeczy. — W Rawennie Papiezki dowódca placu, Kapitan Pinto, zastrzelony został d. 8 Grudnia w wieczór idąc przez ulicę od niewiadomey ręki.

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę, to iest dnia 21 Stycznia 1821 roku, dana będzie Wielka Traiedyia w 5 aktach z dzieł Schakespeara wyięta, pod nazwiskiem: *Hamlet Królewicz Duński.*

Dziś dana także będzie w pałacu pod Krzysztoforami N. 358 na pierwszym piętrze pierwsza Reduta czyli Bal maskowy za biletami po złp. 3.

DONIESIENIA

Pisarz Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa i iego Okręgu, podaie w myśl Art: 682 K. P. S. do publiczney wiadomości, iż kamienica w Krakowie przy ulicy Szpitalney pod L. 570 w Gminie V. leżąca JW. Teressy Walewskiey Wdowy Obywatelki Królestwa Polskiego i Miasta Wolnego Krakowa w teyże kamienicy zamieszkałey własna, na żądanie UUr. Antoniego Juliana dwoyga imion, 2. Jana Klementego dwoyga imion, 3. Andrzeia, 4. Michała, 5. Franciszka Bazylego także dwoyga imion Korczewskich, Obywateli Państwa Rossyyskiego w Kurytowcach Powiecie Lityńskim Gubernii Podolskiey ciągle zamieszkałych, a co do tey czynności zamieszkanie obrane i prawne u Wincentego Szpora Adwokata przy Sądach Rzpltey Krakowskiey w Krakowie pod L. 255 w ulicy Głębiey maiących, od

których tenże Wincenty Szpor Adwokat w Krakowie pod L. 255 teraz zamięszkały w Sądach stawa, przez publiczną Licytacyią sprzedana zostanie, a to z mocy Wyroku Tryb: I Inst: W. M. Krakowa i iego Okręgu między wyżey wspomnionemi UUr. Korczewskiemi rodzonemi między sobą braćmi iako powodami z iedney, a JW. Teressą Walewską wdową pozwaną niestawaiącą z drugiey strony, w sprawie o Złp. 10170 gr. 1⅔ na dniu 11 Lipca 1820 zaocznie z mocą Exekucyi zapadłego, i stronie pozwaney prawnie doręczonego, na zaspokoienie wyżey wspomnioney Summy Złp. 10170 gr. 1⅔ w srebrney monecie wraz z procentem po 5 od sta od dnia 1go Stycznia 1816 roku zaległym, tud ież kosztami prawnemi.

Zaięcie kamienicy tey u kuteszutonem zostało przez Ur. Henryka Salamońskiego Kómornika w dniu 15tym Września 1820 r. Kopiie protokołu zaięcia stósownie do przepisu Prawa P. Janowi Zyglińskiemu Gospodarzowi oraz dozorcy kamienicy zaiętey, Ur. Aloyzemu Filipowiczowi Pisarzowi Sąd: Pokoiu W. M. Krakowa O. I. P. Piotrowi Grzybowskiemu Wóytowi Gminy V. W. M. Krakowa, P. Szymonowi Adamkowi Kassyerowi przy Kassie Główney W. M. Krakowa wszystkim w Krakowie zamięszkałym przez Woźnego Piotra Rehlioga przed Zaregestrowaniem wręczonemi zostały.

Tenże Protokół zaięcia w księgi hypoteczne W. M. Krakowa i iego O. Vol: III. K. 2. na karcie 2 pod Nr. 2 dnia 21 Września 1820 zaś w Kancellaryi naszey Pisarza Tryb: w księgę II. Zaięców nieruchomosci od stronnicy 540 do 549 pod L. 61 dnia 5 m. i r. b. wpisanym został.

W kamienicy tey na pierwszym piętrze mięszkał W. Maciey Ziółkiewicz za czynsz roczny 40 dukatów, któremu Kontrakt z dniem S. Michała r. 1820 skończył się; na drugiem piętrze iest mięszkanie Właścicielki Kamienicy; na dole mięszka P. Jan Zygliński iako Gospodarz domu bezpłatnie.

Pierwsza publikacyia warunków przedaży w dniu 28 Listopada 1820 roku na Audyencyi Wys: Tryb: I Inst: W. M. Krakowa odbyła się, a dalsze według Art: 702 K. P. S. nastąpiły; w dalszym zaś porządku nastąpi w dniu 30 Stycznia 1821 na Audyencyi Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa Licytacyia przedstanowcza Kamienicy teyże pod L. 570 stoiącey, którey cena pierwszego wywołania iest w Summie Złp. 12,000 ustanowiona. — W Krakowie dnia 12 Stycznia 1821 roku.

Kuliczkowski, Pisarz.

Uwiadomiam wszystkich, którzyby przez Londyńskie assekuracyyne Towarzystwo Fenix zwane (dla tego iż przez nie wszystko się odradza) zaręczonemi przeciw niebespieczeństwu ognia &c. mieć chcieli grunta, gmachy, wsie, ruchomości i inne rzeczy, iż mogą się do mnie, iako Kommissania tego Towarzystwa, tak względem zaręczenia, iako też otrzymania informacyi i planow zgłaszać.

Piotr Steinkeller,
Ajent Londyńskiego Towarzystwa Fenix.

Wszelkie prowadzony dotąd przez ś. p. Onufrego Dzianotti w Krakowie handel składaiące Towary iedwabne, bławatne i Galanteryi iako to: Atłasy, Pekiny, Grodenaple, Florense, Musszliny, Perkale, Merinosy i wszelkie inne ostatniey mody Materyie, Suknie, Szale i chustki Damskie w wszelkich gatunkach, Korty, Axamity Manszestry, Kazimirki, Dywany, Kamizelki, wstążki, wszlkie gatunki Wód i Spirytus w . a hnących, Toalety Damskie i Męskie, Filiżanki paryskie, Zegary stołowe i kieszonkowe, Tabakiery i inne Galanteryie, nakoniec, Stolarszczyzna do handlu należąca i kassa żelazna. — Z mocy uchwały Rady familiyney i polecenia Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa i iego Okręgu dnia 11 Stycznia 1821 roku do L. 22 przez publiczną Licytacyą dnia 29 Stycznia 1821 roku o godzinie 9 ranney tu w Krakowie w Rynku w Sklepie dotychczasowym tegoż handlu pod L. 425 rozpoczynaiącą się i następnie kontynuować się maiącą sprzedane zostaną, co do publiczney wiadomości podaie.

W Krakowie dnia 14 Stycznia 1821 roku.

A. Matakiewicz O. P. D. Notaryusz Publ: